

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

ณัฐกิตติ์ บุญเก่ง¹, รศ.ดร.จรุณี เก้าเอี้ยน², ผศ.ดร.นิตยา เรืองแป้น³, ผศ. ดร.พิมพ์วิมล สุวรรณโณ⁴

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

² รองศาสตราจารย์ (ดร.) อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ดร.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ดร.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 2) ศึกษาระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 3) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา 4) เปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา 5) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 6) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 295 คน โดยคำนวณจากการใช้สูตรยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบค่าเอฟ (F-test) เมื่อพบความแตกต่างจึงใช้การทดสอบ โดยใช้วิธีการของเซฟเฟ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นตัวแปรประสบการณ์ในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) เปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูงในทุกด้าน 6) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ได้แก่ ผู้บริหารต้องแสดงให้เห็นถึงการใช้ประสบการณ์ความรู้มาสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ต้องสร้างความศรัทธาความเป็นกันเองกับบุคลากรในสถานศึกษาหมั่นสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ; ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา; สมรรถนะครู

The Creative Leadership of the School Administrators and the Competencies of Teachers under Pattani Primary Education Service Area Office 2

Nuttakit BoonKeng¹, Jarunee Kao-ian², Nittaya Ruangpan³, Phimpawee Suwanno⁴

1 Student of Master, in program Educational Administration, Faculty of Education, Yala Rajabhat Univerisity.

2 Assoc. Prof. (Dr.), in program Educational Administration, Faculty of Education, Yala

3 Asist. Prof. (Dr.), in program Educational Administration, Faculty of Education, Yala

4 Asist. Prof. (Dr.), in program Educational Administration, Faculty of Education, Yala

5 Asist. Prof. (Dr.), in program Educational Administration, Faculty of Education, Yala

Abstract

This research purposes are to 1) study the creative leadership of the school administrators under Pattani Primary Education Service Area Office 2; 2) study the competencies of teachers under Pattani Primary Education Service Area Office 2; 3) compare the level of the creative leadership of the school administrators under Pattani Primary Education Service Area Office 2 by categorizing gender, work experience, and school size; 4) compare the level of the competencies of teachers under Pattani Primary Education Service Area Office 2 by categorizing gender, work experience, and school size; 5) study the relation between the creative leadership and the competencies of teachers under Pattani Primary Education Service Area Office 2; 6) compile the suggestions about the creative leadership of the school administrators and the competencies of teachers under Pattani Primary Education Service Area Office 2. The samples are 295 people who work as the administrators and teachers, calculating by Yamane formula, the research tool is the 4-part questionnaire, using statistics which are frequency, percentage, average, standard derivation, T-test, F-test. As the differences are detected, then use the test by Sheffe's Method and Pearson's product moment correlation coefficient.

The results were as follows:

1. The level of the creative leadership of the school administrators under Pattani Primary Education Service Area Office 2 is great in overall.

2. The level of the competencies of teachers under Pattani Primary Education Service Area Office 2 is great in overall.

3. The comparison of the level of the creative leadership of the school administrators under Pattani Primary Education Service Area Office 2 by categorizing gender, work experience, and school size are not different in overall and aspects, except the work experience of the school administrators' variations in all aspects are statistically significant differences at .05.

4. Comparing the level of the competencies of teachers under Pattani Primary Education Service Area Office 2 by categorizing gender, work experience, and school size are not different in overall and aspects, except self-development, teamwork, and ethics and professional ethics of teachers are statistically significant differences at .05.

5. The relation between the creative leadership of the school administrators and the competencies of teachers under Pattani Primary Education Service Area Office 2 are positive relation with the teachers' competencies statistical significance at .01 with really high level in all aspects.

6. The suggestions about the creative leadership of the school administrators and the competencies of teachers under Pattani Primary Education Service Area Office 2 are the administrators have to demonstrate how to bring the knowledge experience to create some new performances, be trusted and friendly with the school's staffs, frequently encourage to the school's staffs properly and creatively, allow the new information technology to administrate the school effectively.

Keywords: leadership; the creative leadership of the school administrators; teacher's competencies

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาการกำหนดนโยบายสำคัญหลายประการที่จะขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาอย่างแท้จริงโดยมีเป้าหมายที่จะสร้างโอกาสและพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยให้ทุกภาคส่วนมีบทบาทในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไปสู่ความสำเร็จ โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักซึ่งมีประชากรวัยเรียนมากที่สุดที่ต่อองเร่งพัฒนาให้ไปตามแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560–2579 และมีสถานศึกษากระจายอยู่ทั่วประเทศภายใต้การกำกับดูแลของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่งสถานศึกษาก็มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาให้ตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ประสบผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์ตามพันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนการจัดการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จเพราะนอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถานศึกษาแล้ว ยังเป็นจุดเชื่อมของนโยบายกับการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับครูผู้เรียนมากที่สุดซึ่งผู้บริหารนอกจากจะต้องมีคุณลักษณะที่ดีมีความคิดริเริ่มมีความรู้ความสามารถเป็นผู้นำครูเป็นผู้ชี้แนะ แนะนำเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นผู้นำเชื่อถือให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนใหม่รวมมือส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา อีกทั้งยังเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องรับผิดชอบต่อการทำงานของบุคลากรภายในโรงเรียนกำหนดเป้าหมายการเรียนการสอนกำกับดูแลการจัดการศึกษา สนับสนุนผู้ปกครองหน่วยงานภาครัฐและเอกชนให้เขามามีส่วนรวมในการบริหารโรงเรียน และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน นอกจากนี้ความเป็นผู้นำย่อมเกิดขึ้นแล้วผู้นำไม่จำเป็นต้องเป็นผู้บริหารแต่ผู้บริหารก็ควรจะเป็นผู้นำ (James & Connolly, 2000 : 140 และ Hoy & Miskel, 2001 : 393)

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงออกถึงการมีภาวะผู้นำซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ความเป็นอัจฉริยะ ความสามารถพิเศษในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ การปรับตัวเข้ากับทุกสถานการณ์ นำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้มองที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพของผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลักเป็นกระบวนการในการนำอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิสัยทัศน์ จินตนาการ และความยืดหยุ่นด้วยวิธีการใหม่ ๆ อย่างทาทาย โดยอาศัยปัจจัยทางด้านสมรรถนะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมี เพราะเป็นสมรรถนะพื้นฐานของบุคลากรที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553 : 26) ครูต้องมีสมรรถนะหลักเป็นตัวบังคับให้เกิดการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อผู้เรียนมากที่สุดได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม และ 5) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อองค์กรและผู้เรียนที่เหมาะสม (พิทยา อ้วนลาน, 2562 : 80) ในการจัดการเรียนการสอนของครูที่ขาดสมรรถนะหลักที่ดีในการปฏิบัติงาน และไม่ได้รับการกระตุ้นจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารงานย่อมส่งผลให้บุคลากรครู ไม่ตระหนักในการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ไม่สามารถให้บริการที่ดีต่อ

ผู้รับบริการ ขาดการส่งเสริมสนับสนุนให้การพัฒนาตนเอง ต่างคนต่างทำงานอย่างโดดเดี่ยว และไม่ตระหนักในจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ (ฉัตรชัย หวังมีจงมี, 2560 : 49) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องกระตุ้นโดยใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูให้สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลส่งผลกระทบต่อองค์กรและผู้เรียน และบุคลากรจะต้องรู้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองตามมาตรฐานของสมรรถนะที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละระดับงานให้มีความสอดคล้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อผลสัมฤทธิ์ของงานที่ต้องขับเคลื่อนและเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บังคับบัญชาในการพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเชี่ยวชาญและความก้าวหน้าในวิชาชีพของตนเอง (ไพโรบูรณ์ จาริต, 2553 : 2) จากการศึกษาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 มีผลคะแนนลดลงค่าเฉลี่ยน้อยกว่าร้อยละ 50 ทุกรายวิชาสาระการเรียนรู้ทั้ง 4 รายวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2, 2564 : 46-49) ซึ่งหลายโรงเรียนในปัจจุบันยังไม่สามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามนโยบายการศึกษาของชาติซึ่งชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และการพัฒนาสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ยังต้องได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มากยิ่งขึ้นจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารสถานศึกษาเพื่อจะช่วยในการพัฒนางานด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (เรชา ชูสุวรรณ, 2550 : 119) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สมรรถนะของครูมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงควรให้ความสำคัญกับการนำสมรรถนะครูที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไปใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนารายการสมรรถนะครูต่อประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในระดับต่ำให้มีระดับที่สูงขึ้นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาจึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดคุณภาพการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ซึ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความแตกต่างทั้งทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับผลกระทบทางการบริหารจัดการศึกษาโดยตรง เช่น การจัดการเรียนการสอนก็ต้องยืดหยุ่นเวลาเรียนลงนักเรียนจำนวนหนึ่งประสบปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษาและครูไม่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะที่กำหนดจึงจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะในการบริหารหรือมีสมรรถนะที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการศึกษาในสถานการณ์ที่ปรากฏให้เห็นเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ (กอหลัน วาเยะ, 2556 : 5)

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญนั้นจึงนำมาสู่การวิจัยในเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษานำไปปรับปรุงพัฒนาสมรรถนะของครูให้สอดคล้องกับบริบทในสถานศึกษา และสามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2
6. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาวะผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีพฤติกรรมแสดงออกถึงการกระบวนกรวิธีการรวมถึงการแสดงออกสู่การปฏิบัติสามารถไขการโนมนาวให้บุคคล หรือกลุ่มเกิดเชื่อมั่นในตัวผู้นำเพื่อนำพากลุ่มบุคคลในองค์กรทำงานตามเป้าหมายของกลุ่มหรือองค์กรโดยปฏิบัติด้วยความเต็มใจมีความกระตือรือร้นต้องการที่จะทำโดยไม่ได้บังคับเพื่อใหบรรลุเป้าหมายตามที่ใดกำหนดไว้ร่วมกัน
2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การที่ผู้นำมีพฤติกรรมในการปฏิบัติงานสามารถสร้างแรงจูงใจโดยการใช้กระบวนการที่แสดงออกมาเป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานสามารถจินตนาการคาดการณ์ถึงผลการปฏิบัติงานถึงความสำเร็จข้างหน้าวางแผนการปฏิบัติงานทั้งเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มองการไกลมองภาพองค์รวมแสดงออกมาให้บุคคลในองค์กรเกิดความเลื่อมใสสามารถปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเต็มสมรรถนะส่งผลให้

เกิดการดำเนินงานในบริบทเป้าหมายหรือเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้เกิดการพัฒนาศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

3. สมรรถนะครู หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการมีความรู้ทักษะความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถปฏิบัติงานตามตำแหน่งมาตรฐานตามแนวทางที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการดำเนินงานตามสมรรถนะเป็นที่พึงพอใจและพัฒนาสมรรถนะที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไปเป็นผลให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรมากที่สุดสมรรถนะแสดงออกในรูปของพฤติกรรมการทำงานเกิดความเข้าใจ และการยอมรับว่าพฤติกรรมที่กำหนดนั้นมีความเหมาะสมทำให้เกิดการยอมรับมีพฤติกรรมการทำงานในแบบที่องค์กรต้องการส่งผลถึงองค์กรให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1,111 คนจาก 115 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 295 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรยามานะ (Yamane) จากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับสลากแบบไม่คืนกลับเป็นขั้นตอนสุดท้าย (Sampling Without Replacement)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) รวมจำนวน 30 ข้อ สอดคล้องกับเนื้อหา 3 ด้านประกอบด้วย 1) ด้านจินตนาการ 2) ด้านความยืดหยุ่น และ 3) ด้านวิสัยทัศน์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) รวมจำนวน 38 ข้อ สอดคล้องกับเนื้อหา 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) ด้านการบริการที่ดี 3) ด้านการพัฒนาตนเอง 4) ด้านการทำงานเป็นทีม และ 5) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยยื่นคำร้องขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อประกอบการขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมแบบสอบถามในรูปแบบ Google form ส่งทางไปรษณีย์ไปให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์วิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ จำแนกเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
2. วิเคราะห์ระดับระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. วิเคราะห์ค่าเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตาม เพศ โดยใช้สถิติ t-test ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา ใช้สถิติ F-test
5. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
6. วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อประมวลข้อเสนอแนะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยการประมวลความคิดในแต่ละด้านแล้วนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 295 คน ผลวิจัยพบว่า เพศชาย จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 และเพศหญิง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 64.40 มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 34.60 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10-20 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 43.00 และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 66 คนคิดเป็นร้อยละ 22.40 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 54.90 และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 22.70

2. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านจินตนาการ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความยืดหยุ่น

3. ระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริการที่ดี รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

4. การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตาม ตัวแปรเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่มีเพศแตกต่างกันโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันส่วนประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และขนาดสถานศึกษาต่างกัน ภาพรวม และรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตาม ตัวแปรเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่มีเพศแตกต่างกันโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อพิจารณารายด้านภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และขนาดสถานศึกษาต่างกันภาพรวม และรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

6. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

7. ปัญหาและข้อเสนอแนะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ปัญหา ได้แก่ ผู้บริหารต้องแสดงออกถึงการใช้ประสบการณ์ความรู้มาสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ต้องความศรัทธาสร้างความเป็นกันเองกับบุคลากรในสถานศึกษาเหตุผลหมั่นสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรได้อย่างเหมาะสมสร้างสรรค์ทั้งยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการที่หลากหลายมีความอดทนส่งเสริมให้บุคลากรนำไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดีมีแนวทางในการดำเนินงานชัดเจนเป็นขั้นตอนในการปฏิบัติงานกำหนดเป้าหมายขององค์กรมุ่งมั่นที่จะใช้ความรู้ความสามารถ ในการบริหารสถานศึกษา

8. ปัญหาและข้อเสนอแนะสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ปัญหา ได้แก่ ผู้บริหารควรเน้นย้ำการปฏิบัติงานของครูในหน้าที่ให้มีคุณภาพสามารถช่วยครูแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบทั้งยังสามารถติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรมอำนวยความสะดวกจัดหาส่งเสริมวัสดุอุปกรณ์ในการให้บริการทั้ง บุคลากรภายในโรงเรียนหรือภายนอกโรงเรียน ทั้งนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนส่งเสริมความก้าวหน้าของผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเต็มใจสร้างความสัมพันธ์ที่ดีนำบุคลากรแสดงให้เห็นถึงความพยายามและการกระทำที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานร่วมกันแสดงให้เห็นถึงการยึดมั่นในอุดมการณ์ของวิชาชีพตามหลักการครองตน ครองคน ครองงาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยที่ได้ นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ จินตนาการ ด้านความยืดหยุ่น และด้านวิสัยทัศน์ ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556 : 120–133) ได้ทำการวิจัย เรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของจารินี สิกุลจ้อย (2558 : 51) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อบรรยากาศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเข้เขต 2 มี

โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของดวงแข ขำนอก (2559 : 86-88) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธี บุรณะแพทย์ (2557 : 77) วิจัยเรื่องสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะหลักของครูใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญ์วรา ผลเจริญ (2559 : 51) วิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่าสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่และรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา ปานผล (2558 : 126) วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า ระดับสมรรถนะ หลักในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของ สถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ประสบการณ์ในการทำงานเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556 : 120-133) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมี ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 แตกต่างกันอย่างมีนัย 0.5 สอดคล้องกับบงกช วิจบ (2560 : 82) วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขต อำเภอเมืองจังหวัดปราจีนบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์ธนพร นันฉวีวงศ์ (2563 : 67) วิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 1 ตามความ คิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมรักษ์ อินทนะพัฒน์ (2557 : 61) คุณลักษณะ

ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูจังหวัดปทุมธานีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาปัตตานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาปัตตานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นประสบการณ์ในการทำงานมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านที่แตกต่างกัน คือ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญวรา ผลเจริญ (2559 : 62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์การสอนพบว่า สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับกิตติพันธ์ คำบาล (2560 : 8) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน พบว่า ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 สอดคล้องกับ อาริรัตน์ เฟ็งสีแสง (2558 : 101) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นครูมืออาชีพในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.527 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับเจษฎาภรณ์ นันติลก (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาภาสสินธุ์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาภาสสินธุ์ เขต 1 มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาปัตตานี เขต 2 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ใช้ประสบการณ์ความรู้มาสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ และควรส่งเสริมการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในการทำงาน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางตัวให้เป็นกันเอง และคอยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและทั้งยังแสดงออกถึงความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษานำไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดี
- 4) ครูควรร่วมกันกำหนดตัวชี้วัด และเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ร่วมกันครูมีการพัฒนาตนเองเพื่อสามารถจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชนและครูได้รับการนิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 5) ครูควรได้การพัฒนาตนเองเพื่อสามารถจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและบริบทของชุมชนได้รับการส่งเสริมทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมเมื่อมีโอกาส
- 6) ครูควรดำเนินการรวบรวม สังเคราะห์ข้อมูลความรู้จัดเป็นหมวดหมู่และปรับปรุงให้ทันสมัยทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น
- 7) ครูควรหมั่นร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ช่วยเหลือ สนับสนุน เพื่อนร่วมงานเพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน เพื่อสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกันเมื่อมีโอกาส
- 8) ครูควรปฏิบัติตนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน เป็นผู้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่นเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียนเพื่อนร่วมงานและผู้รับบริการ

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ครั้งต่อไป

- 1) ควรที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครูให้เป็นในรูปแบบของการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการกับสมรรถนะครูให้เป็นไปตามความเหมาะสมและเต็มศักยภาพ
- 2) ควรที่จะศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการสมรรถนะครูให้มีศักยภาพตรงตามมาตรฐานที่กำหนด

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยความกรุณาให้ความดูแลช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.จรรุณี แก้วเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา เรืองแป้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไข ข้อบกพร่องด้านต่าง ๆ ของการ

ดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์วิมล สุวรรณโณ ที่ได้ตรวจสอบและให้คำแนะนำเพิ่มเติม ทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ได้อนุเคราะห์ให้ข้อมูลในการทดลองใช้เครื่องมือและความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่งขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จคุณค่าและประโยชน์อันพึงมีที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนางานทางด้านการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- เรชา ชูสุวรรณ. (2550). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสมรรถนะบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุซงึ่บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ไพโรบูรณ์ จาริต. (2553). สมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานครเขตยานนาวากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กิตติกาญจน ปฏิพันธ์. (2555). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรทิพย์ บุญผะ. (2555). การพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- มณฑาทิพย์ เสยงคะ. (2556). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุซงึ่บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง. (2559). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉัตรชัย หวังมีจงมี และองอาจ นัยพัฒน์. (2560). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 : ปรับการเรียนเปลี่ยนสมรรถนะ. วารสารสถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 12(2): 47- 63
- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพฯ :บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- รอชียะห์ ลาเต๊ะ. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พิทยา อ้วนลาน. (2562). ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนครชัยบุรินทร์. โรงเรียนบ้านเสม็ดโคกตาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

James, C. and Connolly, U. (2000). *Effective Change in Schools*. New York : Routledge Falmer.

